

3 SEM FYUGP MINSOC3

2024

(December)

SOCIOLOGY

(Minor)

Paper : MINSOC3

(Methods of Sociological Enquiry)

Full Marks : 60

Time : 2 hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

1. শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা : 1×6=6

Choose the correct answer :

(a) *Scientific Social Surveys and Research*

নামৰ গ্ৰন্থখনৰ লিখক কোন ?

Who is the author of the book, *Scientific Social Surveys and Research*?

(i) পি. ভি. ইয়ং/P. V. Young

(ii) গোডে আৰু হাট/Goode and Hatt

(iii) বি. এন. ঘোষ/B. N. Ghosh

(b) 'সমাজতাত্ত্বিক কল্পনা' অৰ্থাৎ লগত কাৰ নাম জড়িত ?

Who is associated with the 'sociological imagination'?

(i) আৰ. ব্ৰাউন/R. Brown

(ii) চি. ডব্লিউ. মিল্চ/C. W. Mills

(iii) আৰ. কে. মাৰ্টন/R. K. Merton

(c) *The Rules of Sociological Method* নামৰ গ্ৰন্থখনৰ লিখক কোন ?

Who is the author of the book, *The Rules of Sociological Method*?

(i) আগষ্ট ক'ম্ট/Auguste Comte

(ii) মেক্স বেবাৰ/Max Weber

(iii) ইমাইল দুৰখেইম/Emile Durkheim

(d) "সমাজতত্ত্ব হ'ল সামাজিক তথ্যৰ বিজ্ঞান।" কথাষাৰ কোনে কৈছিল ?

"Sociology is the science of social fact."
Who said this?

(i) মেক্স বেবাৰ/Max Weber

(ii) ইমাইল দুৰখেইম/Emile Durkheim

(iii) আগষ্ট ক'ম্ট/Auguste Comte

(e) নৃতত্ত্বাত্মিক পদ্ধতিৰ পিতৃ কোন ?

Who is the father of ethnographic method?

(i) বি. মেলানস্কি/B. Malinowski

(ii) পি. ভি. ইয়ং/P. V. Young

(iii) মেক্স বেবাৰ/Max Weber

(f) প্ৰত্যক্ষবাদী পদ্ধতিটো আগবঢ়াইছিল

Positivist method was given by

(i) আগষ্ট ক'ম্ট/Auguste Comte

(ii) ইমাইল দুৰখেইম/Emile Durkheim

(iii) মেক্স বেবাৰ/Max Weber

2. চমু টোকা লিখা (যি কোনো তিনিটা) :

4×3=12

Write short notes on (any three) :

(a) সামাজিক গৱেষণা

Sociological research

(b) তুলনামূলক পদ্ধতি

Comparative method

(c) তত্ত্বৰ উপাদান

Element of theory

(d) নৃতত্ত্বাত্মিক পদ্ধতি

Ethnographic method

(e) বিজ্ঞানৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ

Characteristics of science

Total No. of Printed Pages—7

3 SEM FYUGP SOCC3A

2 0 2 4

(December)

SOCIOLOGY

(Core)

Paper : SOCC3A

(Sociology of India—I)

Full Marks : 60

Time : 2 hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

1. তলত দিয়াসমূহৰ পৰা শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা : $1 \times 6 = 6$

Choose the correct answer from the following :

- (a) *Elementary Aspects of Peasant Insurgency in Colonial India* (1983) নামৰ গ্ৰন্থখনৰ লেখক কোন ?

Who is the author of the book, *Elementary Aspects of Peasant Insurgency in Colonial India* (1983)?

- (i) ডেভিদ হাৰ্ডিমন / David Hardiman
(ii) ৰণজিৎ গুহ / Ranajit Guha
(iii) ড० বি. আৰ. আম্বেদকাৰ
Dr. B. R. Ambedkar
(iv) ডেভিদ আৰ্নল্ড / David Arnold

(b) 'ভাৰত চৰকাৰ আইন' কোন চনত ব্ৰিটিছসকলে গ্ৰহণ কৰিছিল ?

In which year did British Government enact the 'Government of India Act'?

(i) ১৯৩১

1931

(ii) ১৯৩৫

1935

(iii) ১৯৩৮

1938

(iv) ১৯৪২

1942

(c) জাতি ব্যৱস্থা উৎপত্তিৰ ৰাজনৈতিক সিদ্ধান্ত কোনে আগবঢ়াইছিল ?

Who gave the political theory of origin of caste system?

(i) আবে ডুবয়

Abbe Dubois

(ii) নেচফিল্ড

Nesfield

(iii) হোকাৰ্ট

Hockert

(iv) মেক্স বেবাৰ

Max Weber

(d) 'ৰাষ্ট্ৰীয় পৰিকল্পনা কমিটি' কেতিয়া গঠিত হৈছিল ?

When was the National Planning Committee formed?

(i) ১৯৩৮

1938

(ii) ১৯৩৯

1939

(iii) ১৯৪০

1940

(iv) ১৯৪১

1941

(e) *The Indian Village : Myth and Reality*

শীৰ্ষক গ্ৰন্থখনৰ লেখক কোন ?

Who is the author of the book entitled *The Indian Village : Myth and Reality*?

(i) এম. এন. শ্ৰীনিবাস

M. N. Srinivas

(ii) এ. আৰ. দেশাই

A. R. Desai

(iii) এন্দ্ৰি বেটেলি

Andre Beteille

(iv) ওপৰৰ এজনও নহয়

None of them

(f) *Recent Trends in Indian Nationalism*
(1960) নামৰ গ্ৰন্থখনৰ লেখক কোন ?

Who is the author of the book, *Recent Trends in Indian Nationalism* (1960)?

(i) এ. আৰ. দেশাই

A. R. Desai

(ii) ইৰাৱতী কাৰে

Irawati Karve

(iii) জি. এচ. ঘোৰে

G. S. Ghurye

(iv) হাৰ্বাৰ্ট ৰিজলি

Herbert Risley

2. তলৰ যি কোনো তিনিটাৰ ওপৰত চমু টোকা লিখা : $4 \times 3 = 12$

Write short notes on any *three* of the following :

(a) জাতীয়তাবাদৰ চিন্তাধাৰা

Discourse of Nationalism

(b) ডেকাচাং বা যুৰগৃহ

Dormitory

(c) উদ্যোগবাদ

Industrialism

(d) প্রভাবশালী জাতি

Dominant Caste

(e) স্বজন পদ্ধতিৰ সামাজিক গুৰুত্ব

Social Importance of Kinship System

3. তলত দিয়া যি কোনো তিনিটা প্রশ্নৰ উত্তৰ লিখা : $14 \times 3 = 42$

Answer any *three* of the following questions :

(a) ভাৰতীয় সমাজ পৰিৱৰ্তন আৰু উন্নয়নৰ ক্ষেত্ৰত প্ৰাচ্যবাদী
আৰু মিছনেৰীসকলৰ ভূমিকা সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা। 14

Discuss about the Orientalist and
Missionary's role in change and
development of Indian society.

অথবা / Or

নিম্নবৰ্গীয় বা অৱহেলিতসমূহ মানে কি? ৰণজিৎ গুহৰ
অধ্যয়নসমূহত নিম্নবৰ্গীয় বা অৱহেলিতসমূহৰ দৃষ্টিভঙ্গী
কেনেদৰে প্ৰতিফলিত হৈছে, আলোচনা কৰা। $4 + 10 = 14$

What is the meaning of subaltern?
Discuss how subaltern perspective is
reflected in the studies of Ranajit Guha.

- (b) জাতি আৰু গোত্ৰৰ অৰ্থ প্ৰকাশ কৰা। জাতি আৰু গোত্ৰৰ মাজত থকা পাৰ্থক্যসমূহ আলোচনা কৰা। $(2+2)+10=14$

Highlight the meaning of caste and clan.
Discuss on the differences between caste and clan.

- (c) উত্তৰ ঔপনিৱেশিক ভাৰত বুলিলে কি বুজা? জন ব্ৰিমেণৰ অধ্যয়নৰ প্ৰসংগ উত্থাপন কৰি উত্তৰ ঔপনিৱেশিক সময়ৰ ভাৰতৰ ঔদ্যোগিক শ্ৰমিকসকলৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

$4+10=14$

What do you mean by post-colonial India? Discuss about industrial labour of post-colonial India with reference to Jan Breman's study.

অথবা / Or

- উদ্যোগৰ অৰ্থ প্ৰকাশ কৰা। ভাৰতবৰ্ষত ঔদ্যোগিক ক্ৰমবিকাশৰ ইতিহাস সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা। $4+10=14$

Highlight the meaning of industry.
Discuss on the history of industrial evolution in India.

- (d) ডেনিয়েল থৰনাৰৰ ভাৰতীয় কৃষক শ্ৰেণী সংৰচনাৰ নমুনাৰ বিষয়ে চমুকৈ আলোচনা কৰা।

14

Elaborate briefly about Daniel Thorner's model of agrarian class structure in India.

- (e) ইন্দো-ইছলামিক পৰম্পৰা সম্পৰ্কে এ. আৰ. মোমিনে কেনেদৰে ব্যাখ্যা আগবঢ়াইছে, আলোচনা কৰা। 14

Discuss on how A. R. Momin explains about Indo-Islamic tradition.

★★★

3 SEM FYUGP SOCC3B

2 0 2 4

(December)

SOCIOLOGY

(Core)

Paper : SOCC3B

(Sociological Thinkers—1)

Full Marks : 60

Time : 2 hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

1. তলত দিয়াসমূহৰ শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা : 1×6=6

Choose the correct answer from the following :

- (a) আগষ্ট ক'টৰ মতে তলৰ কোনটো বিষয় বিজ্ঞানৰ
সংস্কৰণত প্ৰথম স্থান পাইছিল ?

Which of the following comes first in the
Auguste Comte's hierarchy of science?

- (i) গণিত

Mathematics

- (ii) জ্যোতিৰ্বিদ্যা

Astronomy

- (iii) জীৱবিজ্ঞান

Biology

(b) *Positive Philosophy* গ্ৰন্থখনৰ লিখক হ'ল

The author of the book, *Positive Philosophy* is

- (i) আগষ্ট ক'ট
Auguste Comte
- (ii) ইমাইল দুৰখেইম
Emile Durkheim
- (iii) মেক্স বেবাৰ
Max Weber

(c) *Das Kapital* নামৰ গ্ৰন্থখনৰ লিখক হ'ল

The author of the book, *Das Kapital* is

- (i) কাৰ্ল মাৰ্ক্স
Karl Marx
- (ii) মেক্স বেবাৰ
Max Weber
- (iii) ইমাইল দুৰখেইম
Emile Durkheim

(d) সমাজতত্ত্বত 'Verstehen' শব্দটো প্ৰথম ব্যৱহাৰ কৰিছিল

The word 'Verstehen' was first used in Sociology by

- (i) মেক্স বেবাৰ
Max Weber
- (ii) আগষ্ট ক'ট
Auguste Comte
- (iii) টালকট পাৰছন
Talcott Parsons

(e) আদৰ্শ আৰ্হি হ'ল এক

Ideal type is

(i) মানসিক ধাৰণা

mental concept

(ii) সামাজিক ধাৰণা

social concept

(iii) ৰাজনৈতিক ধাৰণা

political concept

(f) দুৰখেইমৰ মতে আত্মহত্যাৰ প্ৰধান প্ৰকাৰ হ'ল

According to Durkheim, the main type(s)
of suicide is/are

(i) 3

(ii) 4

(iii) 1

2. তলত দিয়াসমূহৰ যি কোনো তিনিটাৰ ওপৰত লিখা (প্ৰতিটো উত্তৰ
১৫০ শব্দৰ ভিতৰত) :

4×3=12

Write on any *three* from the following (**within
150 words** each) :

(a) আগষ্ট ক'টৰ বিজ্ঞানৰ সংস্কৰণ

Hierarchy of science of Auguste Comte

(b) বিচ্ছিন্নতাৰ তত্ত্ব

Theory of alienation

(c) আদৰ্শ ৰূপ

Ideal type

(d) সামাজিক ক্ৰিয়াৰ বৈশিষ্ট্য

Characteristics of social action

(e) সামাজিক তথ্য

Social fact

3. তলত দিয়াসমূহৰ যি কোনো তিনিটাৰ উত্তৰ লিখা (প্রতিটো উত্তৰ ৫০০ শব্দৰ ভিতৰত) : 14×3=42

Answer any *three* from the following (**within 500 words** each) :

- (a) সমাজতত্ত্বলৈ আগষ্ট ক'টৰ বৰঙণি আলোচনা কৰা।

Discuss the contribution of Auguste Comte to Sociology.

- (b) কাৰ্ল মাৰ্ক্সৰ ইতিহাসৰ বস্তুবাদী ধাৰণাটো আলোচনা কৰা।

Discuss Karl Marx's materialist conception of History.

- (c) কাৰ্ল মাৰ্ক্সৰ সামাজিক শ্ৰেণীতত্ত্বৰ এক সমালোচনামূলক আলোচনা কৰা।

Discuss critically Karl Marx's theory of social class.

- (d) সামাজিক ক্ৰিয়া বুলিলে কি বুজা? সামাজিক ক্ৰিয়াৰ প্ৰকাৰসমূহ আলোচনা কৰা। 4+10=14

What do you mean by social action?
Discuss the types of social action.

- (e) মেক্স বেবাৰে আগবঢ়োৱা ধৰ্ম আৰু অৰ্থনীতিৰ মাজত থকা সম্পৰ্কৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

Discuss Max Weber's discussion on relation between religion and economy.

- (f) সামাজিক সংহতি বুলিলে কি বুজা? সামাজিক সংহতিৰ প্ৰকাৰসমূহ আলোচনা কৰা। 4+10=14

What do you mean by social solidarity?
Discuss the types of social solidarity.

★★★